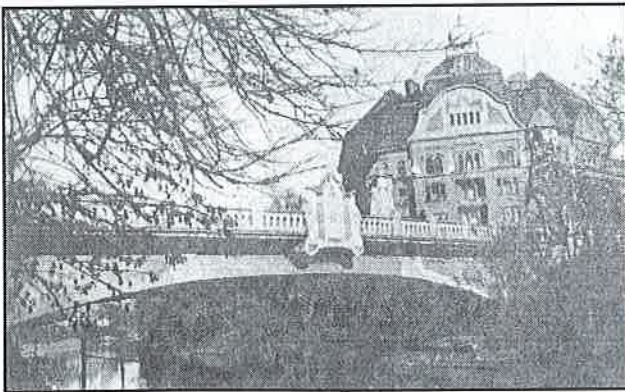

Mihailich Győző (1877–1966)

Az akadémikus mérnök-professor születésének 125. évfordulója alkalmából ünnepi ülést rendezett (2002. november 19-én a BME dísztermében) a BME Építőanyag és Mérnökgeológia Tanszéke és társintézményei, az MTA Műszaki Tudományok Osztálya, a Magyar Mérnöki Kamara, a Közlekedéstudományi Egyesület és a Gépipari Tudományok Egyesület anyagvizsgáló szakosztálya. Mihailich professzor egykori munkatársai és tanítványai: az általa évtizedeken át vezetett II. sz. Hídépítéstani Tanszék „jogutód” tanszékeinek mai vezető oktatói, a szervező intézmények képviselői előadásaikban felidéztek a vas- és vasbeton szerkezetek, a hídépítés és az építőanyagok kiváló oktatójának, kutatójának és számos műtárgy sikeres tervezőjének nemzetközileg is elismert eredményeit; méltatták szemléletformáló közéleti tevékenységét, iskola-teremtő egyéniségét és emberi erényeit.

Mihailich Győző pályakezdésétől, 1899 novemberétől haláláig a műegyetemhez kötődött. Így érthető, hogy oktatói, kutatói munkásságának eredményei és széles körű tervezői tevékenységének tapasztalatai elsősorban tankönyveiben, jegyzeteiben maradtak ránk. Ezeket, megjelenésüket követően, éveken át korszerű, magyar nyelvű „szakbibliaként” forgatták mérnökeink, mint például az 1922-ben kiadott *Vasbeton szerkezetek* című tankönyvét, mellyel elnyerte a Magyar Mérnök- és Építész Egylet (MMÉEE) aranyérem kitüntetését. Előadásainak mindig része volt, de már 1922/23-tól önálló tantárgyként, az építőanyagok szerkezetének, tulajdonságainak és vizsgálati módszereinek – a tanszéki laboratórium kutatási-kísérleti eredményeivel és hallgatói gyakorlatokkal színesített – ismertetése.

Mihailich Győző hallatlanul sokoldalú tervező is volt – olvashatjuk az ünnepi ülés alkalmával, a szerző, Balázs György professor emeritus által az ülés résztvevőinek dedikált, *Dr. Mihailich Győző az oktató, a tervező, a kutató és a közéleti ember* című könyvben. Pályája kezdetén indult meg a verseny a vasbeton térhódításáért. Ennek dr. Zielinszki Szilárdal az élharcosai voltak. Első hídja, a temesvári ligetúti híd (1909/10 – képünk) révén világhírré tett szert. Ezt követően ma már felderíthetetlenül sok hidat tervezett. De tervezett vasbeton zsillipeket; hazánkban elsőként alkalmazta a gombaföldémet és a csúszószaluzást (1929) a csepeli gabonatarhánál (3500 vagon gabona tárolásához). Ám ugyanilyen magabiztosan tervezett acélszerkezeteket: a Tiszát és a Dunát átívelő hidakat, és a világhírűvé vált budapesti, Szabó József utcai autóbuszgarázst (1931).

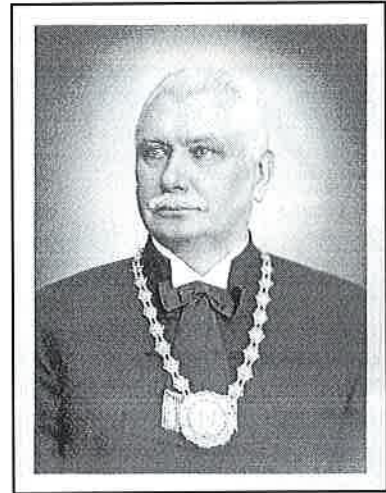
Mihailich Győző közéletünknek aktív, maig hatóan meghatározó szereplője is volt. Javaslatára jött létre 1939-ben a műegyetemen a Mérnök-továbbképző Intézet, amelynek ő volt az első elnöke. A műegyetemet rektorként kétszer: 1942/43-ban és 1948/49-ben vezette. Rektorsága idején sokat tett a hallgatók kollégiumi elhelyezésének javításáért, de 1943-ban épült meg, a főépület egyik udvarának lefedésével, az auditorium maximum előadóterem (630 ülőhellyel). A Mérnöki Kamara elnöként (1936–42) sikeres volt a mérnöktársadalom egységére törekvé-

se. Megalapította a Mérnökpolitikai Társaságot. A kamara jogot nyert a törvény- és rendelettervezetek véleményezésére. Eredményes volt a munkanélküliség és a mérnöki cím jogtalan használata elleni küzdelmük. Szabályozták a mérnöki munkavégzés etikáját és díjait. Elnöksége alatt épült fel közadakozásból a kamara új székháza Budapesten a Szalay utca 4. számú telken 1939-ben. Tagja volt a MMÉEE-nek, elnökként vezette az út-, vasút- és hídépítési szakosztályt és annak vasbeton bizottságát, amely 1933-ra korszerűsítette az 1909. évi magyar vasbeton szabályzatot (a MMÉEE elnöksége ezüstéremmel jutalmazta az alkotókat). De szerkesztette a MMÉEE Heti Értesítőjét is. Mindeközben elnöke volt a Magyar Anyagvizsgálók Egyesületének (MAE) is 1934–39 között. Egyesületi tevékenységének jelentőségéről ő maga így írt: „az anyagvizsgálók nemzetközi szövetségének budapesti kongresszusa (1901) felszólította az egyesületet (mármint a MAE-t), hogy tanulmányozza az összefüggést a cementek szilárdsága, a felhasznált vízmennyiség és a homok keverőaránya között. Ennek a feladatnak a MAE és a MMÉEE, a termelő szakkörökkel karöltve, éveken át folytatott gondos munkával, teljes mértékben megfelelt” (Mihailich–Haviár könyv, 1966.). A második világháborút követően átszerveződő egyesületi életben is szerepet vállalt. Alapító tagja és társelnöke volt 1949-53 között a – mai nevén – Közlekedéstudományi Egyesületnek.

A Magyar Tudományos Akadémia Mihailich Győzöt – tudományos munkásságának elismeréséül – 1938-ban levelező, majd 1949-ben rendes tagjává választotta. Ő lett az 1949-ben alakult Műszaki Tudományok Osztályának (VI. osztály) első elnöke (1953-ig) és egyben az építéstudományi főbizottság elnöki tisztét is betöltötte (1957-ig, nyugdíjazásáig). Műegyetemünk 1948-ban, a Drezdai Műszaki Egyetem pedig 1954-ben avatta őt díszdoktorrá.

Mihailich Győző eredményes munkásságát államunk is számos alkalmalmmal kitüntetések adományozásával ismerte el. A Margit-híd kiszélesítéséért 1938-ban Magyar Érdemrend kiskeresztjét, a hidak újjáépítésében végzett munkájáért 1947-ben a Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztjét, 1948-ban Kossuth-díjat, 1950-ben a Magyar Népköztársasági Érdemrend III. fokozatát, 1957-ben a Munka Vörös Zászló Érdemrendet és 1962-ben a Munka Érdemrendet.

Mihailich Győző 60 évet töltött az oktatás, a nevelés, a tudomány, az alkotó munka és a közélet szolgálatában. Tanítványai szerint előadásait logikusan építette fel. Terveit az ötletesség, a korszerű, új megoldásokra törekvés jellemezte. Kiváló szakmai tudása hivatástudattal párosult. Kitűnő emberismerete, igazságérzete, barátságos, közvetlen és meleg szívű emberi magatartása miatt környezete nemcsak tisztelte, hanem – háta mögött, habitusára utalva, csak *Mackó bácsinak* említve – szerette is a megértő embert. Közéletünknek mai is sok ilyen Mackó bácsira lenne szüksége – mondták az ünnepi ülés felszólalói, akik a résztvevőkkel együtt, tisztelettel fejet hajtva koszorúzták meg a mérnök-professor mellszobrát a műegyetem kertjében.

Az egyetem rektora az 1942/43. tanévben

Lehofer Kornél